

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ «ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ»

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ» Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΜΑΔΑ Α.

A1. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΥΠΟΥ «ΣΩΣΤΟ-ΛΑΘΟΣ» (ΜΟΝΑΔΕΣ 15)

A. Η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται προς την ίδια κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής ενός συμπληρωματικού αγαθού.

B. Στην αρχή η αύξηση του μεταβλητού κόστους είναι έντονη και στη συνέχεια γίνεται αργή. Αυτό οφείλεται στο νόμο της φθίνουσας απόδοσης.

Γ. Η μεταβολή στην προσφερόμενη ποσότητα ενός αγαθού αναφέρεται στη μετακίνηση κατά μήκος της ίδιας καμπύλης προσφοράς από ένα σημείο σε άλλο, όταν μεταβάλλεται η τιμή ενός αγαθού.

Δ. Όταν η ζητούμενη ποσότητα είναι μικρότερη από την προσφερόμενη ποσότητα παρουσιάζεται πλεόνασμα ή πλεονάζουσα προσφορά.

Ε. Η ελαστικότητα της προσφοράς εξαρτάται από τη δυνατότητα που έχει η επιχείρηση να προσαρμόζει την παραγωγή και την προσφορά της στις μεταβολές των τιμών.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΥΠΟΥ «ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ»

A2. Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης επηρεάζει τη συμπεριφορά του

α) Σταθερού κόστους

β) Μέσου σταθερού κόστους

γ) Μέσου προϊόντος

δ) Μέσου μεταβλητού κόστους (ΜΟΝΑΔΕΣ 5)

A3. Η συνολική δαπάνη των καταναλωτών αυξάνεται όταν η τιμή του αγαθού

α. αυξάνεται και η ζήτηση του αγαθού είναι ελαστική

β. μειώνεται και η ζήτηση του αγαθού είναι ανελαστική

γ. μειώνεται και η ελαστικότητα του αγαθού είναι μοναδιαία

δ. αυξάνεται και η ζήτηση του αγαθού είναι ανελαστική (ΜΟΝΑΔΕΣ 5)

ΟΜΑΔΑ Β

B1. Τι γνωρίζετε για τις ανώτατες τιμές (Απαιτείται διάγραμμα) (ΜΟΝΑΔΕΣ 25)

ΟΜΑΔΑ Γ

Μια υποθετική οικονομία παράγει 2 αγαθά X , Ψ , με δεδομένη την τεχνολογία της παραγωγής, αξιοποιώντας πλήρως και αποδοτικά τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της

Συνδυασμοί Παραγωγής	Αγαθό X	Αγαθό Ψ	ΚΕ X σε όρους Ψ
A	–	180	2
B	20	–	3
Γ	–	–	4
Δ	60	–	

Γ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα δείχνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς. (ΜΟΝΑΔΕΣ 4)

Γ2. Να εξηγήσετε υπολογιστικά, με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, αν οι συνδυασμοί Κ ($X=15$, $\Psi=148$) και Λ ($X=45$, $\Psi=60$), βρίσκονται κάτω, πάνω ή επί της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων. (ΜΟΝΑΔΕΣ 4). Ποια είναι η οικονομική σημασία αυτών των συνδυασμών; (ΜΟΝΑΔΕΣ 4)

Γ3. Πόσες μονάδες του αγαθού X θυσιάζονται καθώς η παραγωγή του αγαθού Ψ αυξάνεται από 32 σε 150 μονάδες; (ΜΟΝΑΔΕΣ 4)

Γ4. Αν η τιμή μια μονάδας Ψ είναι 25 χρηματικές μονάδες, ποιο είναι το χρηματικό κόστος για να παραχθεί μια μονάδα X ανάμεσα στους συνδυασμούς Γ, Δ; (ΜΟΝΑΔΕΣ 4)

Γ5. Αν βελτιωθεί η τεχνολογία παραγωγής του αγαθού X και αυξηθεί η παραγωγή του X κατά 50%, να βρείτε πόσες μονάδες από το αγαθό Ψ θυσιάζονται για να παραχθούν οι τελευταίες 40 μονάδες X ; (ΜΟΝΑΔΕΣ 5)

ΟΜΑΔΑ Δ

Ο παρακάτω πίνακας αφορά ένα αγαθό με γραμμικές συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς.

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ (P)	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ (Q_D)	ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ (Q_S)	ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ	ΕΛΛΕΙΜΜΑ
---------------------	---------------------------------	------------------------------------	-----------	----------

100				400
160	200		200	

Δ1. Αν γνωρίζουμε ότι στην τιμή (P) 100 η συνολική δαπάνη των καταναλωτών (ΣΔ) είναι 50.000 χρηματικές μονάδες, να βρείτε την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας του αγαθού (ΜΟΝΑΔΕΣ 5)

Δ2. Το κράτος επιβάλλει μια ανώτατη τιμή διατίμησης (P_A), η επιβολή της οποίας δημιουργεί καπέλο τιμών ίσο με 40 χρηματικές μονάδες, να βρείτε την P_A , καθώς και το έλλειμμα που διαμορφώνεται στην αγορά του αγαθού (ΜΟΝΑΔΕΣ 5).

Δ3. Στη συνέχεια το κράτος επιβάλλει μια κατώτατη (P_K) 180 χρηματικές μονάδες. Να βρείτε τη μεταβολή στη συνολική δαπάνη των καταναλωτών και να δικαιολογήσετε τη μεταβολή της. (ΜΟΝΑΔΕΣ 5)

Δ4. Το εισόδημα των καταναλωτών μειώνεται ($E_Y = -2$) και σε κάθε τιμή του αγαθού η ζητούμενη ποσότητα του αγαθού μεταβάλλεται κατά 200 μονάδες. Να βρείτε τη νέα γραμμική συνάρτηση της ζήτησης. (ΜΟΝΑΔΕΣ 2).

Επίσης μειώνονται οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών και η προσφορά του αγαθού αλλάζει κατά 50%, να βρείτε τη νέα τιμή και νέα ποσότητα ισορροπίας. (ΜΟΝΑΔΕΣ 3)

Δ5. Να δείξετε διαγραμματικά το αρχικό και το νέο σημείο ισορροπίας. (ΜΟΝΑΔΕΣ 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ Α

A1. α. ΛΑΘΟΣ

β. ΛΑΘΟΣ

γ. ΣΩΣΤΟ

δ. ΣΩΣΤΟ

ε. ΣΩΣΤΟ

A2. δ

A3. δ

ΟΜΑΔΑ Β

Σχολικό βιβλίο σελ 100-101

Από: «Σκοπός του κράτους με την επιβολή ανώτατης τιμής....» έως : «.....για να αποφεύγεται η μαύρη αγορά».

ΟΜΑΔΑ Γ

**Συνδυασμοί
Παραγωγής**

**Αγαθό
Χ**

**Αγαθό
Ψ**

ΚΕ_Χ σε όρους Ψ

Α	0		180		
Σ	15	-----→	Ψ _Σ =150	}	2
Β	20		Ψ _Β = 140	}	3
Γ				}	
Ρ	Χ _Ρ =40		Ψ _Ρ =80	}	
Π	45	-----→	Ψ _Π =60	}	4
Δ	Χ _Π =52	-----→	32		
	60		0		

Γ1. Στο συνδυασμό Α οι ποσότητες παραγωγής του Χ είναι μηδέν και αντίστοιχα στο συνδυασμό Δ οι ποσότητες παραγωγής του Ψ είναι μηδέν.

$$ΚΕ_{Χ \text{ σε } \acute{\omicron}\rho\omicron\upsilon\varsigma \Psi (A, B)} = \frac{\Delta\psi}{\Delta\chi} \rightarrow 2 = \frac{180 - \Psi_B}{20 - 0} \rightarrow \Psi_B = 140$$

$$ΚΕ_{χ \text{ σε } \delta \rho \upsilon \sigma \upsilon \psi (B, \Gamma)} = \frac{140 - \Psi_{\Gamma}}{X_{\Gamma} - 20} \rightarrow 3 = \frac{140 - \Psi_{\Gamma}}{X_{\Gamma} - 20} \rightarrow 3X_{\Gamma} + \Psi_{\Gamma} = 200 \quad (1)$$

$$ΚΕ_{χ \text{ σε } \delta \rho \upsilon \sigma \upsilon \psi (\Gamma, \Delta)} = \frac{\Psi_{\Gamma} - 0}{60 - X_{\Gamma}} \rightarrow 4 = \frac{\Psi_{\Gamma}}{60 - X_{\Gamma}} \rightarrow 4X_{\Gamma} + \Psi_{\Gamma} = 240 \quad (2)$$

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \quad \text{και} \quad \textcircled{2} \rightarrow 4X_{\Gamma} + \Psi_{\Gamma} = 240 \\ \underline{3X_{\Gamma} + \Psi_{\Gamma} = 200 \quad (-)} \\ X_{\Gamma} = 40 \\ \Psi_{\Gamma} = 80 \end{array}$$

$$\Gamma 2. \quad ΚΕ_{χ \text{ σε } \delta \rho \upsilon \sigma \upsilon \psi (A, \Sigma)} = \frac{180 - \Psi_{\Sigma}}{15 - 0} \rightarrow 2 = \frac{180 - \Psi_{\Sigma}}{15} \rightarrow \Psi_{\Sigma} = 150$$

Ο συνδυασμός Κ (X=15, Ψ=148) είναι εφικτός και βρίσκεται κάτω από την καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων (ΚΠΔ) γιατί όταν παράγονται 15 μονάδες Χ, οι μέγιστες ποσότητες παραγωγής του Ψ είναι 148. Σ' αυτή την περίπτωση, η οικονομία δεν αξιοποιεί όλες τις παραγωγικές της δυνατότητες και ορισμένοι ή όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές υποαπασχολούνται.

$$ΚΕ_{χ \text{ σε } \delta \rho \upsilon \sigma \upsilon \psi (P, \Delta)} = \frac{\Psi_P}{60 - 45} \rightarrow 4 = \frac{\Psi_P}{15} \rightarrow \Psi_P = 60$$

Ο συνδυασμός Λ (X=45, Ψ=60) είναι μέγιστος και βρίσκεται επί της ΚΠΔ γιατί όταν παράγονται 45 μονάδες Χ, οι μέγιστες ποσότητες παραγωγής του Ψ είναι 60. Σ' αυτή την περίπτωση, η οικονομία αξιοποιεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της πλήρως και αποδοτικά.

$$\Gamma 3. \quad ΚΕ_{χ \text{ σε } \delta \rho \upsilon \sigma \upsilon \psi (\Pi, \Delta)} = \frac{32 - 0}{60 - X_{\Pi}} \rightarrow 4 = \frac{32}{60 - X_{\Pi}} \rightarrow X_{\Pi} = 32$$

Καθώς η παραγωγή του Ψ αυξάνεται από 32 σε 150 μονάδες, οι μονάδες Χ που θυσιάζονται είναι 52-15= 37.

Γ4. Για να παραχθεί μια μονάδα Χ ανάμεσα στους συνδυασμούς Γ, Δ, θυσιάζονται 4 μονάδες Ψ (με βάση το ΚΕ_χ) και εφόσον 1 μονάδα Ψ κοστίζει 25 χρηματικές μονάδες, θυσιάζονται 4·25=100 χρηματικές μονάδες.

Γ5. Αφού η παραγωγή του Χ αυξάνεται κατά 50%, θα γίνει $X' = X + \frac{50}{100}X \rightarrow X' = 1,5X$

Συνδυασμοί παραγωγής	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	ΚΕ _χ σε όρους Ψ
A	0	180	
B	1,5·20=30	140	
Η	50 \longrightarrow	Ψ _Η =100	} 2 μονάδες Ψ
Γ	1,5·40=60	80	
Δ	1,5·60=90	0	

Οι τελευταίες 40 μονάδες X είναι $90-40 = 50$

$$KE_{X \text{ σε } \psi (B, \Gamma)} = \frac{140-80}{60-30} = \frac{60}{30} = 2 \text{ μονάδες } \psi$$

$$KE_{X \text{ σε } \psi (B, M)} = \frac{140-\psi_M}{50-30} \rightarrow 2 = \frac{140-\psi_M}{20} \rightarrow \psi_M = 100$$

Για να παραχθούν οι τελευταίες 40 μονάδες X (δηλαδή από 50 \rightarrow 90), θυσιάζονται $100-0 = 100$ μονάδες ψ .

ΟΜΑΔΑ Δ

Τιμή Πώλησης (P)	Ζητούμενη Ποσότητα (Q_D)	Προσφερόμενη ποσότητα (Q_S)	Πλεόνασμα ($Q_S - Q_D$)	Έλλειμμα ($Q_D - Q_S$)
100	500	100		400
160	200	400	200	

Ισχύει $\Sigma\Delta = P \cdot Q_D$

Για $P = 100 \rightarrow \Sigma\Delta = 50.000$

$$Q_D = \frac{\Sigma\Delta}{P} = \frac{50000}{100} = 500$$

Για $P=100 \rightarrow Q_D - Q_S = 400 \rightarrow 500 - Q_S = 400 \rightarrow Q_S = 100$

Για $P=160 \rightarrow Q_S - Q_D = 200 \rightarrow Q_S - 200 = 200 \rightarrow Q_S = 400$

Εφ' όσον οι συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς είναι γραμμικές, οι συναρτήσεις τους θα είναι της μορφής $Q_D = \alpha + \beta P$ και $Q_S = \gamma + \delta P$

$$Q_D = \alpha + \beta P$$

$$500 = \alpha + 100\beta$$

$$200 = \alpha + 160\beta (-)$$

$$300 = 60\beta \rightarrow \beta = -5$$

$$\alpha = 500 - 100(-5) \rightarrow \alpha = 1000$$

$$Q_D = 1000 - 5P \text{ εξίσωση ζήτησης αγαθού}$$

$$Q_S = \gamma + \delta P$$

$$400 = \gamma + 160\delta$$

$$100 = \gamma + 100\delta (-)$$

$$300 = 60\delta \rightarrow \delta = 5$$

$$\gamma = 100 - 100 \cdot 5 \rightarrow \gamma = -400$$

$$Q_S = -400 + 5P \text{ εξίσωση προσφοράς αγαθού}$$

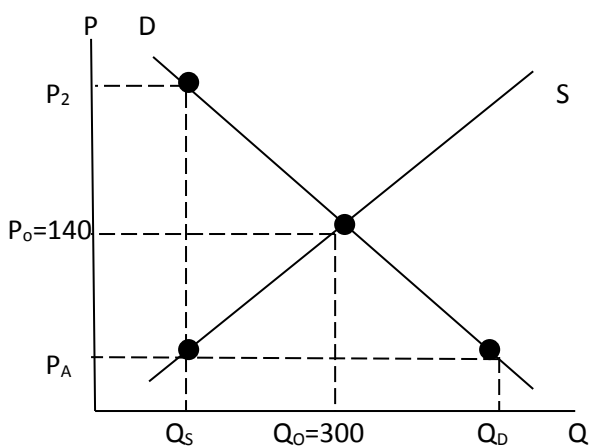
$$Q_D = Q_S \rightarrow 1000 - 5P = -400 + 5P \rightarrow P_0 = \frac{1400}{10} = 140 \text{ τιμή ισορροπίας}$$

$$\text{Για } P_0 = 140 \rightarrow Q_D = 1000 - 5 \cdot 140 = 300$$

$$\text{Για } P_0 = 140 \rightarrow Q_S = -400 + 5 \cdot 140 = 300$$

} Ποσότητα ισορροπίας

Δ2

Το καπέλο των τιμών είναι ίσο με τη διαφορά $P_2 - P_A = 40$

Για $P_A \rightarrow Q_S = -400 + 5P_A$

Για $P_2 \rightarrow Q_D = 1000 - 5P_2$

Τις ποσότητες που προσφέρουν οι παραγωγοί στην P_A , τις ίδιες ζητούν οι καταναλωτές στην P_2 .

Έτσι έχω:

$$-400 + 5P_A = 1000 - 5P_2 \quad \left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} -400 + 5P_A = 1000 - 5(P_A + 40)$$

$$P_2 - P_A = 40 \rightarrow P_2 = P_A + 40$$

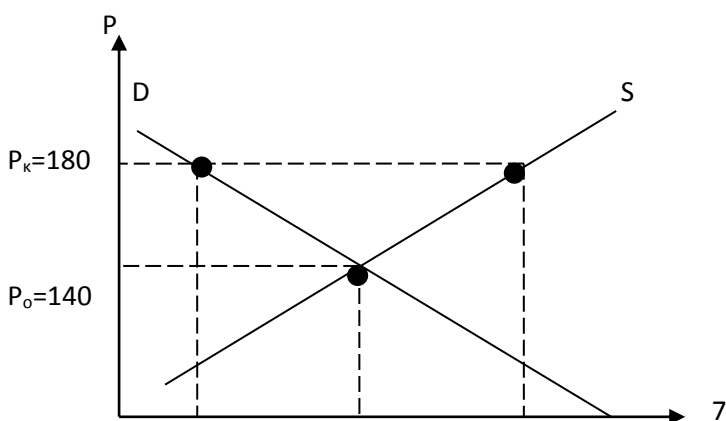
$$\rightarrow -400 + 5P_A = 1000 - 5P_A - 200 \rightarrow 10P_A = 1200 \rightarrow P_A = 120$$

$$\text{Για } P_A = 120 \rightarrow Q_D = 1000 - 5 \cdot 120 = 400$$

$$\text{Για } P_A = 120 \rightarrow Q_S = -400 + 5 \cdot 120 = 200$$

$$Q_D - Q_S = 400 - 200 \text{ μονάδες έλλειμμα}$$

Δ3

$$Q_D \quad Q_0=300 \quad Q_S \quad Q$$

Για $P_K=180 \rightarrow Q_D=1000-5 \cdot 180=100$

Για $P_K=180 \rightarrow Q_S=-400+5 \cdot 180=500$

$Q_S - Q_D = 500 - 100 = 400$ μονάδες πλεόνασμα

ΣΔαρχική = $P_0 \cdot Q_0 = 140 \cdot 300 = 42000$ Χρημ. Μονάδες

ΣΔτελική = $P_K \cdot Q_D = 180 \cdot 100 = 18000$ Χρημ. Μονάδες

Η ΣΔ μειώθηκε κατά $42000 - 18000 = 24000$ Χρημ. Μονάδες

P	Q_D	$E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q} = \frac{100-300}{180-140} \cdot \frac{140}{300} = \frac{-200}{40} \cdot \frac{14}{30} = -\frac{7}{3}$
140	300	
180	100	

$$|E_D| = \frac{7}{3} > 1 \rightarrow \text{ελαστική ζήτηση} \rightarrow \left| \frac{\Delta Q}{Q} \right| > \left| \frac{\Delta P}{P} \right|$$

Η ζήτηση του αγαθού είναι ελαστική. Καθώς το κράτος επέβαλε $P_K=180$, η τιμή του αγαθού αυξήθηκε (από 140 \rightarrow 180), η Q_D μειώθηκε (από 300 \rightarrow 100) και η ΣΔ μειώθηκε (από 42000 \rightarrow 18000), γιατί επηρεάστηκε περισσότερο από τη μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας.

Δ4. Αφού το εισόδημα των καταναλωτών μειώθηκε και το αγαθό είναι κατώτερο ($E_Y = -2 < 0$), σε κάθε τιμή του αγαθού η ζητούμενη ποσότητα του θα αυξηθεί κατά 200 μονάδες και η νέα εξίσωση της ζήτησης θα γίνει:

$$Q_D' = Q_D + 200 \rightarrow Q_D' = 1000 - 5P + 200 \rightarrow Q_D' = 1200 - 5P$$

Αφού μειώθηκαν οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών, η προσφορά του αγαθού θα αυξηθεί κατά 50% και θα γίνει: $Q_S' = Q_S + 50\%Q_S \rightarrow Q_S' = -400 + 5P + \frac{50}{100}(-400 + 5P) \rightarrow Q_S' = -600 + 7,5P$

Στο σημείο ισορροπίας ισχύει $Q_D' = Q_S' \rightarrow$

$$1200 - 5P = -600 + 7,5P \rightarrow P_0' = \frac{1800}{12,5} = 144 \text{ νέα τιμή ισορροπίας}$$

Για $P_0' = 144 \rightarrow Q_D' = 1200 - 5 \cdot 144 = 480$ } νέα ποσότητα ισορροπίας

Για $P_0' = 144 \rightarrow Q_S' = -600 + 7,5 \cdot 144 = 480$ }

Δ5. $Q_D = 1000 - 5P, \quad Q_D' = 1200 - 5P, \quad Q_S = -400 + 5P, \quad Q_S' = -600 + 7,5P$

Για $P_0 \rightarrow Q_D = 1000$

Για $Q_D = 0 \rightarrow 0 = 1000 - 5P \rightarrow P = \frac{1000}{5} = 200$

P	Q_D
0	1000

200 0

$$\Gamma\alpha P=0 \rightarrow Q_D' = 1200$$

$$\Gamma\alpha Q_D' = 0 \rightarrow 0 = 1200 - 5P \rightarrow P = 240$$

P	Q_D'
0	1200
240	0

$$\Gamma\alpha P=0 \rightarrow Q_S = -400$$

$$\Gamma\alpha Q_S = 0 \rightarrow 0 = -400 + 5P \rightarrow P = \frac{400}{5} = 80$$

P	Q_S
0	-400
80	0
$P_0 = 140$	$Q_0 = 300$

$$\Gamma\alpha P=0 \rightarrow Q_S' = -400$$

$$\Gamma\alpha P=0 \rightarrow Q_S = -600$$

$$\Gamma\alpha Q_S' = 0 \rightarrow -600 + 7,5 P \rightarrow P = \frac{600}{7,5} = 80$$

P	Q_S'
0	-600
80	0
$P_0' = 144$	$Q_0' = 480$

Επιμέλεια θεμάτων :ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΒΒΑΔΑΣ

NEWATH